

Presentatie uitkomsten - 26 oktober 2022

Onderzoek lobbykracht Drentse gemeenten

Samenwerkende Drentse Rekenkamercommissies

i&o research

www.ioresearch.nl

Inhoud presentatie

- Achtergrond en doel onderzoek
- Uitkomsten
- Lessen en aanbevelingen

Achtergrond en doel van het onderzoek

Het onderzoek (1)

Doelstelling

Inzicht in de mate waarin en wijze waarop Drentse gemeenten - al dan niet gezamenlijk - lobbyactiviteiten inzetten bij de provinciale, nationale en Europese overheid en wat dat oplevert

Waarom dit onderzoek?

- Gemeenteraden inzichten bieden om hun kader stellende en controlerende rol te versterken
- Drentse gemeenten inspireren hoe de lobbyactiviteiten (nog) meer impact kunnen krijgen
- Leerpunten opleveren voor de Drentse gemeenten en voor Drenthe als geheel

Noot: onderzoek niet gericht op een normatieve beoordeling van individuele Drentse gemeenten

Het onderzoek (2)

Opdrachtgever

Rekenkamercommissies van Aa en Hunze, Assen, Borger-Odoorn, Coevorden, Emmen, Noordenveld en Midden-Drenthe

Uitvoering

- Deskresearch openbare en aangeleverde stukken
- Interviews ambtenaren, bestuurders en externen

Belangrijkste uitkomsten

Inventarisatie van lobby's

Provinciaal en provincie-overstijgend niveau

- Hydrogen Valley
- Lelylijn
- Herverdeling gemeentefonds
- Petitie "meer geld voor jeugdzorg"
- Nedersaksenlijn
- Koloniën van weldadigheid

Provinciaal niveau: Drentse gemeenten

- Drents Archief

Regionaal niveau: met gemeenten uit buurprovincies

- Regiodeal Zuid- en Oost-Drenthe
- Gasdossier
- Geopark de Hondsrug (UNESCO)

Regionaal niveau: met Drentse gemeenten

- Volkshuisvestingsfonds verduurzaming woningen
- Hunebed highway

Gemeentelijk niveau: individuele Drentse gemeenten

- Behoud Johan Willem Friso Kazerne
- Sluiting Gevangenis Veenhuizen

Samenwerking meer regionaal dan provinciaal

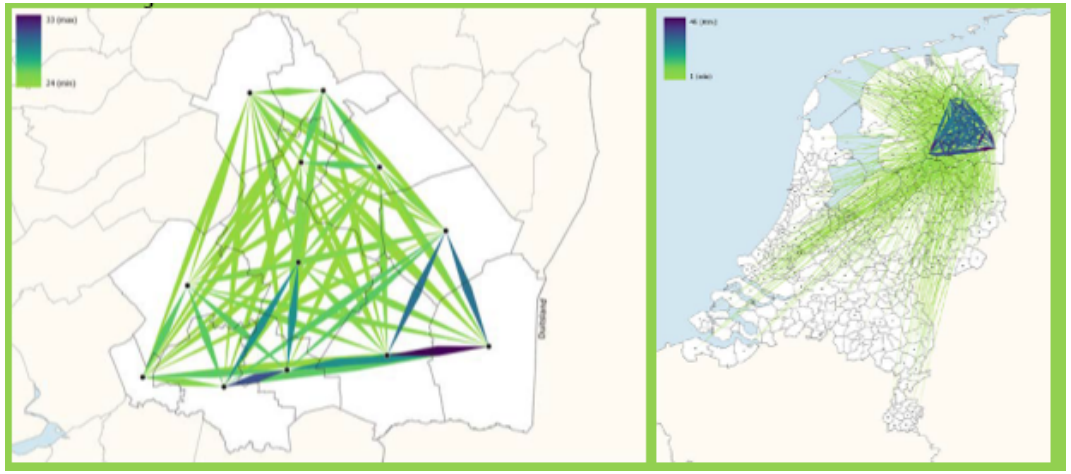

- Oriëntatie op buurgemeenten
- Samenwerkingsverbanden overstijgen de provinciegrens
- Gelegenheidsverbanden
- Drie deelregio’s:
  - Noord (rond de as Assen-Groningen),
  - Zuidwest (georiënteerd op Regio Zwolle)
  - Zuidoost (rondom Emmen-Coevorden)
- Vrijwel geen lobby’s van alle 12 Drentse gemeente tezamen: beperkte perceptie van gedeelde belangen

Lobby bij raden niet ter discussie maar ook geen onderwerp van gesprek

- Lobby zelden op de agenda van de Drentse gemeenteraden
- Terughoudendheid vanwege strategisch belang
- Wel aan de orde in relatie tot inhoudelijke thema’s
- Consensus over het belang en nagestreefde doelen

Lobby weinig strategisch ingezet

- Alle Drentse gemeenten maken gebruik van lobby als instrument
- Basis voor gezamenlijke lobbyactiviteiten: deels vanuit structurele samenwerkings-verbanden maar ook vaak op ad hoc basis
- Meeste gemeenten geen uitgesproken lobbyvisie
- Gedeelde overtuiging dat ‘er meer uit te halen is’, bijvoorbeeld door:
    - minder fragmentatie: strategische thema’s op een hoger schaalniveau oppakken
    - overkoepelende strategie: lobby koppelen aan toekomstvisie (‘*Drenthe in 2050’*)

Drenthe heeft voldoende te bieden

- Rest van het land heeft Drenthe ‘nodig’
- Naast bescheidenheid zou trots en zelfbewustzijn helpen bij een effectieve lobby

Gezamenlijke lobbystrategie in aanleg al aanwezig

- Goede onderlinge relaties op bestuurlijk en ambtelijk niveau
- Nu al regelmatig lobby's in gelegenheidsverbanden
- Dit kan ook werken voor een structurele Drentse lobby
- Vereniging voor Drentse gemeenten belangrijk platform
- Waarschuwing:
  Waak voor te veel vriendelijkheid en begrip
  Wees eerlijk over je eigen belang

Lessen en aanbevelingen

Verbetermogelijkheden en lessen

Operationeel

- Begin op tijd met de lobby
- Goede timing en herhaal de boodschap
- Spreek in taal (en over issues) van doelgroep

Netwerk

- Pro-actief inspelen op actuele ontwikkelingen
- Relatiemanagement: kom in contact met

  “Den Haag”
- Maak (meer) gebruik van politieke netwerk

Verbetermogelijkheden en lessen

Operationeel

- Begin op tijd met de lobby
- Goede timing en herhaal de boodschap
- Spreek in taal (en over issues) van doelgroep

Netwerk

- Pro-actief inspelen op actuele ontwikkelingen
- Relatiemanagement: kom in contact met “Den Haag”
- Maak (meer) gebruik van politieke netwerk

Positionering

- Drenthe is kleine provincie: wees creatief en toon lef
- Klop jezelf op de borst
- Verzilver je ruilwaarde

Strategie

- denk vanuit provinciale toekomstvisie (o.m. demografie, energie, infrastructuur)
- identificeer gemeenschappelijke belangen en kansen
- gezamenlijke lobby-agenda
- capaciteit inrichten

Aanbevelingen (stappenplan)

1. Bepaal de agenda	2. Betrek de raad	3. Richt de lobby in	4. Zorg v. capaciteit	5. Evalueer + stel bij
Ondersteun de gemeentelijke lobby's met een gezamenlijke Drentse (Lobby) Agenda (op te stellen door VDG en de provincie)	Bespreek deze agenda met de raad en bepaal hoe de eigen lobby-doelstellingen en -activiteiten daarbij passen	Richt de lobby in aan de hand van de lessen uit dit onderzoek	Bekijk in VDG-verband de mogelijk-heden voor extra capaciteit	Evalueer de lobby-activiteiten (ook met ander gemeenten) en stel waar nodig de plannen bij

Vragen

